

GALLUP MARKEDSANALYSE AS

SCAN GALLUP AS *

GAMMEL VARTOV VEJ 6 . HELLERUP

TELEGRAMADRESSE: GALLUPOPINION

TELEFON 29 18 00 . POSTGIRO 7812

Artikel nr. 2. **UGENS GALLUP**

Må tidligst offentliggøres lørdag den 21. januar 1961 -
og senest lørdag den 18. februar 1961.

Novembervalget (1)

KNAPT HVER FEMTE SKIFTEDE POLITISK PARTI DEN 15. NOVEMBER.

Blandt disse erobrede socialistisk folkeparti mellem hver tredje og hver fjerde.

Valget den 15. november - med dets meget overraskende udfald - gav anledning til adskillige spekulationer over, blandt hvilke partier fremgangspartierne gjorde deres indhug, og i det hele taget hvorledes tilgang og frafald fordelte sig indenfor partierne, samt endelig hvilke motiveringer der lå bag vælgernes ændrede stillingtagen.

Det første spørgsmål, der melder sig, er, hvor mange blandt vælgerne der faktisk skiftede parti den 15. november i forhold til valget i 1957. De konstaterede ændringer i de sluttelige stemmeopgørelser giver blot netto-resultatet af de indbyrdes tab og gevinster mellem partierne og ikke det totale antal ændrede stemmer.

I den hensigt at forsøge en vurdering af disse forhold i forbindelse med valgene i 1957 og 1960 stillede Gallup Instituttet umiddelbart efter valget en række spørgsmål til et repræsentativt udvalg af den voksne befolkning, omfattende ca. 2.400 svarpersoner.

Godt 20% blandt de udvalgte svarpersoner enten nægtede at svare på, hvilket parti de stemte på ved november-valget, eller svarede, at de ikke stemte. Da disse sidste andrager ca. 13-14%, knytter der sig derfor en vis usikkerhed til de ca. 5-10%, der faktisk stemte, men ikke vil oplyse på hvilket parti.

Udover den normalt nødvendige korrektion af materialet for dem, der enten nægter at lade sig interviewe overhovedet eller ikke kan træffes hjemme, har man derfor yderligere korrigeret materialet for politisk repræsentativitet. Erfaringsmæssigt træffes de forskellige vælgergrupper ikke hjemme lige hyppigt, ligesom svarpersoner, der ikke vil oplyse politisk standpunkt, fordeler sig anderledes efter partier end personer, der er villige til at svare, hvilket også gælder svarpersoner med "bevidste" hukommelsesfor skydninger. Endvidere har det været nødvendigt at korrigere for det forhold, at de udvalgte svarpersoner bevidst eller ubevidst i høj grad overdriver deres partiloyalitet ved at stemme på samme parti i 1957 som i 1960.

Foruden disse kilder til usikkerhed - som ikke kan angives statistisk, men som man har søgt at korrigere for - er der i materialet en statistisk usikkerhed, der medfører et vist forbehold overfor de dragne konklusioner, et forbehold der får tiltagende vægt, når materialet opdeles i særlig små grupper. Disse kilder til usikkerhed må have indvirkning på bedømmelsen af undersøgelsen, således at nogle konklusioner nærmest må opfattes som en mulig tendens fremfor en eksakt konstatering. * SCAN GALLUP AS . GAMMEL VARTOV VEJ 6 . HELLERUP . DANMARK

Det første spørgsmål, man stillede, blev kun stillet til svarpersoner, der havde opgivet, at de stemte ved 1960-valget, og lød: "Stemte De på samme parti ved valget i 1957 som ved valget i november 1960?"

Dette gav følgende svar:

	%
stemte på samme parti	73
stemte ikke på samme parti	21
havde ikke stemmeret i 1957	4
stemte ikke af andre grunde i 1957	1
ved ikke, vil ikke svare	1
i alt	100

Godt en fjerdedel (27%) af de afgivne stemmer var således i forhold til 1957-valget nye for de partier, der fik dem, medens knapt tre fjerdedele (73%) var givet af valget i 1957. Egentligt skiftet parti havde knapt hver femte (21%), idet disse stemte ved begge valg, medens 4% af stemmerne i november hidrørte fra unge, der stemte for første gang, og blot een procent var fra "sofavælgere" i 1957.

November-valget kan således aktuelt set siges at være afgjort af den nævnte fjerdedel af de aktive vælgere eller 23% af samtlige stemmeberettigede. Idet "sofavælgere" stort set er identiske fra valg til valg. Ved vurderingen af, hvor typisk et udtryk de 23% kan være, må det tages i betragtning, at der ved november-valget opstilledes et helt nyt parti, som yderligere opnåede mellem 6% og 7% af stemmerne. Dette må jo bidrage til at øge antallet af partiskift.

Ved hjælp af det stillede spørgsmål kan man opstille en oversigt over dels, hvor stor tilgangen og fragangen har været blandt partierne med hensyn til dem, der har skiftet standpunkt, og dels hvor stor en del af de "nye" stemmer hvert parti har fået, hvorefter resten af de enkelte vælgerkorps består af stabile vælgere.

I alt faldt ca. 510.000 stemmer i november på et andet parti end i 1957, medens der blev afgivet knapt 150.000 "nye" stemmer. I nedenstående oversigt er de vælgere, der skiftede parti, fordelt dels efter det parti, de stemte på i 1957, og dels efter deres stemmeafgivning i 1960. I oversigtens tredje kolonne er angivet de "nye" stemmers fordeling i 1960. Tabellen vil således vise partiernes fordeling blandt de modtagne og afgivne stemmer. Derudover indeholder tabellen de "stabile" vælgers fordeling samt den totale partifordeling i 1960:

	Skiftede parti		"Nye" stemmer	"Stabile" vælgere	Samlet stemme-
	nov. 1960		nov. 1960	nov. 1960	fordeling
	mod- tagne	af- givne	mod- tagne		nov. 1960
	%	%	%	%	%
socialdemokrater	40	25	41	43	42
radikale	0	11	10	7	6
konservative	12	5	15	20	18
venstre	7	27	25	25	21
retsforbundet	1	16	5	2	2
socialistisk folkeparti	28	.	2	.	6
kommunister	0	9	0	2	1
de uafhængige + Sl. P.	12	7	2	1	4
I alt	100	100	100	100	100

Det første spørgsmål, man stillede, blev kun stillet til svarpersoner, der havde opgivet, at de stemte ved 1960-valget, og lød: "Stemte De på samme parti ved valget i 1957 som ved valget i november 1960?"

Dette gav følgende svar:		%
stemte på samme parti		73
stemte ikke på samme parti		21
havde ikke stemmeret i 1957		4
stemte ikke af andre grunde i 1957		1
ved ikke, vil ikke svare		1
i alt		100

Godt en fjerdedel (27%) af de afgivne stemmer var således i forhold til 1957-valget nye for de partier, der fik dem, medens knapt tre fjerdedele (73%) var givet af valget i 1957. Egentligt skiftet parti havde knapt hver femte (21%), idet disse stemte ved begge valg, medens 4% af stemmerne i november hidrørte fra unge, der stemte for første gang, og blot een procent var fra "sofavælgere" i 1957.

November-valget kan således aktuelt set siges at være afgjort af den nævnte fjerdedel af de aktive vælgere eller 23% af samtlige stemmeberettigede. Idet "sofavælgerne" stort set er identiske fra valg til valg. Ved vurderingen af, hvor typisk et udtryk de 23% kan være, må det tages i betragtning, at der ved november-valget opstilledes et helt nyt parti, som yderligere opnåede mellem 6% og 7% af stemmerne. Dette må jo bidrage til at øge antallet af partiskift.

Ved hjælp af det stillede spørgsmål kan man opstille en oversigt over dels, hvor stor tilgangen og fragangen har været blandt partierne med hensyn til dem, der har skiftet standpunkt, og dels hvor stor en del af de "nye" stemmer hvert parti har fået, hvorefter resten af de enkelte vælgerkorps består af stabile vælgere.

I alt faldt ca. 510.000 stemmer i november på et andet parti end i 1957, medens der blev afgivet knapt 150.000 "nye" stemmer. I nedenstående oversigt er de vælgere, der skiftede parti, fordelt dels efter det parti, de stemte på i 1957, og dels efter deres stemmeafgivning i 1960. I oversigtens tredje kolonne er angivet de "nye" stemmers fordeling i 1960. Tabellen vil således vise partiernes fordeling blandt de modtagne og afgivne stemmer. Derudover indeholder tabellen de "stabile" vælgers fordeling samt den totale partifordeling i 1960:

	Skiftede parti		"Nye" stemmer nov.1960	"Stabile" vælgere nov.1960	Samlet stemme- fordeling nov.1960
	nov.1960				
	mod- tagne %	af- givne %			
socialdemokrater	40	25	41	43	42
radikale	0	11	10	7	6
konservative	12	5	15	20	18
venstre	7	27	25	25	21
retsforbundet	1	16	5	2	2
socialistisk folkeparti	28	0	2	0	6
kommunister	0	9	0	2	1
de uafhængige + Sl. P.	12	7	2	1	4
I alt	100	100	100	100	100